

6 gode grunde til at besøge Gdansk

Mange tror fejlagtigt, at Gdansk er et farveløst sted, der sidder fast i fortiden bag Jerntæppet. Men byen er forvandlet til et fascinerende mix af historie og hip kultur. Storbyferien kan kombineres med strand i den eksklusive kurby Sopot.

AF HANNE VINThER MIKKELSEN FRI@BERLINGSKEMEDIA.DK

Sig Gdansk, og de fleste ser det for sig. I hvert fald, hvis man ikke er født i går. Grå betonblokke, bastante statuer af kommunistiske ledere, en beskidt industrihavn og de bedagede fjernsynsbilleder af Lech Walesa og værftsarbejderne, der krævede frihed. Men i dag er Gdansk noget ganske andet. Stærke kræfter og kreative ildsjæle har givet byen en ny identitet. I gamle værftsbygninger er der klubliv, koncerter, kunstnerværksteder og international køkkenkunst. Mellem boligblokkene blomstrer streetart og grønne oaser, og de gotiske huse i det historiske centrum er nu genopbygget efter 2. Verdenskrigs bombardement.

Det er en spillevende, smuk by med mange seværdigheder, uanset om du kommer for at studere historien eller hænge ud på byens hippe steder. Eller måske begge dele. Gdansk er perfekt placeret midt i smørhullet i Pommeren. Så du kan også kombinere storbyferien med en dag ved de skønne strande ved Østersøen.

Der er med andre ord mange gode grunde til at besøge Gdansk på en weekendtur. Her er seks af dem:

1 Skibsværft med streetfood og kunst

I 1980 kom værftsarbejderne i Gdansk på verdens læber. Økonomien var kollapsed under kommuniststyret, og med elektriker Lech Walesa i spidsen blev fagbevægelsen Solidarnosc skabt. Arbejderne på Lenin-skibsværftet protesterede, og det førte til dødelige sammenstød. Oprøret blev begyndelsen til enden for kommunismen. I dag er der spiret et kulturmekka frem i det gamle skibsværft, der danner en rå, rustik ramme om koncerter, trendy klubber, kunststillinger, kreative værksteder og køkkenkunst i streetfood-hallen. Der er altid noget at se, lytte til, smage på i de spændende omgivelser, som er spredt ud over 13.000 kvadratmeter.

5 Caféliv og turbad på floden

Folkelivet langs floden Motława er en fest i sommer-sæsonen. Der er masser af caféer og barer, hvor unge som gamle samles for at snakke og nyde den afslappede stemning. Det er hyggeligt at slentre langs vandet, men du kan også lægge fra land i en turbad og se det hele fra vandsiden.

2 Lech Walesas Polen

Lige ved siden af det gamle skibsværft ligger Solidaritetsmuseet. En hyldelse til de modige arbejdere i den antikommunistiske bevægelse. Historien bliver fortalt rå for usødet, og det er umuligt ikke at blive grebet af den. Det Europæiske Solidaritetscenter er et moderne museum med digitale, interaktive udstillinger og interessante klenodier fra arbejderne kamp og almindelige hjem i datidens Polen. Der er blandt andet en pansret tank, der blev brugt mod demonstranterne, og flere af politiets salatfade. Tomme butikshylder med kun en smule svinefedt og eddike til salg viser polakernes dagligdag anno 1980.

Du kan også se de berømte 21 krav fra skibsværftsarbejderne, som blev håndskrevet på krydsfinerplader, og i dag er på UNESCO's Verdensarvsliste. På en æresplads hænger Lech Walesas fredspris fra Nobelkomiteen, og uden for står et 42 meter højt monument for dem, der blev dræbt under oprøret.

4 Kurby med hvide sandstrande

Shop igennem i Gdansk. Tøj, sko, tasker osv. er stadig noget billigere end i Danmark. De små specialbutikker er koncentreret omkring den gamle kongevej Długa, men byen har også store shoppingcentre. For eksempel Forum, ti minutters gang fra den gamle bydel. Byens marcipan..

3 Vild genopbygning

Historien er i det hele taget til stede i hvert et hjørne af Gdansk. Den gamle bydel blev sønderbombet i 1945, men er nu genskabt sten for sten. Arkitekter fandt de originale tegninger af byens karakteristiske gavlhuse, som nu står som perfekte, pastelfarvede replikaer i de brostensbelagte stræder. Stort set det eneste, der overlevede bombardementerne, var den betagende Sankt Maria kirke. Det er verdens største, gotiske kirke. Og 400 trappetrin oppe i tårnet er der fantastisk udsigt.

Lige bag Maria-kirken ligger den maleriske gade Mariacka. En arkitektonisk skat med smukke byhuse i renæssancestil. Lige meget, hvor du ser hen, er der udsøgte detaljer på de overdådigt udsmykkede facader. Men det mest bemærkelsesværdige er de særlige nedløbsrør, gotiske gargoyles, der er drabelige fabeldyr hugget i sten.

6 Prisvenlig shopping

Snup en stranddag i Sopot. Kun et kvarters togkørsel væk ligger den eksklusive kurby med kridhvide strande. En læge fra Napoleons hær opdagede i 1700-tallet området helbredende kilder og grundlagde et hospital. Byen har stadig en bred vifte af kurbehandlinger. Ved strandpromenaden troner et sandt eventyrsplot, Grand Hotel, fra 1917.